

Sammanställning av minnesanteckningar från mellankommunala möten i arbetet med framtagande av ÖP2050 för Västerviks kommun

Region Gotland

2025-10-21

Närvarande funktioner: planarkitekt, landsbygdsutvecklare, näringslivsutvecklare, samhällsbyggnadschef (Västerviks kommun) samt planeringsstrateg, enhetschef strategisk planering, planarkitekt (Region Gotland).

Västerviks kommun arbetar med en ny översiktsplan (ÖP) som påbörjades 2022, med tidiga dialoger under 2025 och planerat antagande 2028, där samråd väntas våren 2026. Planen ska bli helt digital enligt nytt regelverk. Politiska avstämningar sker kontinuerligt, samtidigt som erfarenheter från tidigare ÖP-processer och eventuella kommande politiska skiften tas tillvara. Parallellt pågår flera större projekt, bland annat ny sydlig infart, broar på E22, utveckling av Tjustbanan, detaljplanering för storskalig tomat- och fiskodling, exploateringsdrivna detaljplaner i centrumnära lägen, planprogram för stadsomvandling, samt verka för utveckling av industrihamnen Lucerna med gods- och persontrafik mot Gotland och Baltikum. Låga födelsetal och större andel äldre befolkning påverkar också planeringen.

Gotland har nyligen antagit sin ÖP, men staten pekar ut nya riksintressen för vindkraft på land, vilket skapar behov av omtag och samverkan med Försvarsmakten och regionen. På ön pågår stadsutveckling med 4000 nya bostäder i Visborg och Öster Centrum, samtidigt som vattenskydd, flygplats och försvarsintressen begränsar ny mark. Transportfrågor, såsom flyg, färja och godstransporter, är centrala, liksom energi- och klimatanpassningsfrågor. Samverkan kring vattenförsörjning, beredskap och riksintressen är avgörande, liksom diskussioner om ny kärnkraft och vätgassatsningar. Västervik kan fungera som kompletterande hamn och transportlänk till Gotland, vilket påverkar gods- och besöksnäring. Viktigt att säkerställa vidare transportflöden i landet.

Kinda kommun

2025-10-28

Närvarande funktioner: planarkitekt, landsbygdsutvecklare (Västerviks kommun) samt planarkitekt (Kinda kommun).

Mötet syftade till att stärka mellankommunal samverkan och ge en översikt av ÖP-arbetet i Västervik, där digital planering med GIS och Boverkets vägledning är centralt. Västervik planerar bland annat en sydlig infart för mer verksamhetsmark, nya detaljplaner för bostäder och storskalig tomat- och fiskodling, utveckling av hamn, E22, Tjustbanan och stadsomvandling.

Kinda har en antagen ÖP (2024) med fokus på Rimforsa och Kindasågen, markstrategi, bostadsutveckling och infrastruktursatsningar som förbifart Kisa, samt nyligen kommunalt veto mot vindkraft i gränsområdet. Båda kommunerna ser behov av samordning kring transporter, särskilt tågförbindelser (Stångådals- och Tjustbanorna) och regionala vägprojekt, samt samverkan kring besöksnäring, friluftsliv och energifrågor. Initiativ för gemensam röst i norra Kalmar län och gränsbyggsprojekt med Östergötlands län diskuteras också.

Oskarshamns kommun

2025-10-21

Närvarande funktioner: planarkitekt, landsbygdsutvecklare, samhällsbyggnadschef (Västerviks kommun) samt mark- och planingenjör, utvecklingschef (Oskarshamns kommun).

Västervik tar fram en ny översiktsplan, ÖP2050. Tidig dialog har pågått under 2025, och samrådsutkast är under arbete med målet att planen ska bli helt digital. Aktuella satsningar inkluderar en sydlig infart till centralorten, fler verksamhets- och bostadsområden, detaljplan för storskalig tomat- och fiskodling, stadsomvandling i Allén och Karstorp, samt nya broar och omprövning av E22-sträckningar. Kommunen har nyligen yttrat sig kring riksintresseområden för energiproduktion.

I Oskarshamn har vindkraftsfrågan hanterats via en TÖP utan utpekade områden, och utbyggnad av solcellsparker på kommunal mark. Ny kärnkraft planeras vid Ävrö/Simpevarp med stora utredningar kring natur, arkeologi och transporter, samt behov av personal och bygglogistik. Kommunen satsar på fler bostäder och verksamheter, inklusive industriområden längs E22, samt åtgärder för järnväg och vägförbindelser. Mellankommunal samverkan pågår i norra länet med fokus på näringsliv, arbetsmarknad och kommunikationer. Bostadsförsörjning, skärgårdstrafik och vandringsleder som Ostkustleden och Tjustleden ses som viktiga gemensamma frågor.

Valdemarsviks kommun

2025-10-13

Närvarande funktioner: planarkitekt, landsbygdsutvecklare, samhällsbyggnadschef (Västerviks kommun) samt planarkitekt, plan- och byggchef (Valdemarsviks och Söderköpings kommuner) samt tf samhällsbyggnadschef (Valdemarsviks kommun) samt skärgårdsutvecklare (Region Östergötland).

Västervik driver ÖP2050 med fokus på digital planering via Boverkets ÖP-modell, där utvecklingsinriktning, markanvändningskartor och ställningstaganden snart är klara. Stora pågående projekt inkluderar sydlig infart till centralorten, mer verksamhets- och bostadsmark, 16 pågående detaljplaner, stor detaljplan för tomat- och fiskodling vid Ankarsrum med solceller, planprogram för Allén, Karstorp och Almvik samt E22-utbyggnader och omprövning av sträckningen

Gladhammar–Verkeback. Valdemarsvik har tre aktiva detaljplaner, bland annat industri vid E22, bostäder i Ringarum och camping/fritidshus på Ämtö, samt planerar för pilotprojekt kring kärnkraft med möjlig tematiskt tillägg till ÖP.

Mellankommunal samverkan är central, med fokus på arbetsmarknad, näringsliv och gränsbyggsprojekt mellan norra Kalmar län och södra Östergötland. Skärgårdsutveckling och skärgårdstrafik är gemensamma prioriteringar, liksom besöksnäring längs kusten. Infrastruktur och kommunikationer betonas, inklusive E22, Tjustbanan och kollektivtrafik över länsgränser. Gemensamma projekt kring grönstruktur, vattenråd och natur samt riksintresseområden för vindkraft diskuteras, där Västervik har tre aktiva parker och Valdemarsvik ännu ingen. Båda kommunerna vill kunna samordna ställningstaganden gentemot myndigheter.

Vimmerby kommun

2025-10-08

Närvarande funktioner: planarkitekt, landsbygdsutvecklare, samhällsbyggnadschef (Västerviks kommun) samt mark- och exploateringschef, planarkitekt, miljöstrateg (Vimmerby kommun).

Västervik driver framtagandet av ny översiktsplan med samråd planerat till våren 2026. Stora pågående projekt inkluderar södra infarten till centralorten, där uppdaterad vägplan och kostnadsfördelning diskuteras med Trafikverket och Regionen, samt detaljplaner för tomat- och fiskodling utanför Ankarsrum, planprogram för Allén, Karstorp och Almvik, samt uppgraderingar av broar på E22. Kommunen hanterar en lång detaljplankö och arbetar exploatörsdrivet.

I Vimmerby är ÖPn antagen 2024, men exploatering och efterfrågan på mark är låg, med endast en pågående detaljplan i nuläget. Mellankommunal samverkan med Västervik och Hultsfred fokuserar på arbetsmarknad, näringsliv, infrastruktur och transporter, inklusive Tjust- och Stångådalsbanorna, busslinjer, BRT och kustjärnväg. Gemensamma frågor omfattar grönstruktur, vattenförvaltning, vindkraft och energi, samt besöksnäring och friluftsliv. Både Västervik och Vimmerby har negativ demografisk trend. Teknisk försörjning samt sophantering ses som möjliga områden för ökad samverkan.

Åtvidabergs kommun

2025-10-24

Närvarande funktioner: planarkitekt, landsbygdsutvecklare, samhällsbyggnadschef (Västerviks kommun) samt översiktsplanerare, enhetschef samhällsplanering, samhällsbyggnadschef (Åtvidabergs kommun).

Mötet syftade till att stärka mellankommunal samverkan och ge en uppdatering om ÖP-arbete i Västervik och Åtvidaberg. Västervik driver ÖP2050, som ska vara helt digital och inkluderar tidiga dialoger avslutade under våren 2025, med samråd planerat till våren 2026. Stora pågående projekt är södra infarten till centralorten, som även skapar mer verksamhetsmark, uppgradering av broar längs med E22an och omprövning av sträckningen Gladhammar–Verkeback,

Tjustbanans utveckling, samt detaljplan för tomat- och fiskodling, stadsomvandling i Allén och Karstorp och framtagande av planprogram i Almvik. Totalt finns cirka 16 aktiva detaljplaner och 14 i kö, där nästan alla rör bostadsutveckling. I Åtvidaberg planeras ny ÖP med projektplan beslutad i november, dialoger under nästa år och integration av tidigare FÖP Grebo. Stora exploateringsprojekt pågår i Grebo–Norrby med småhus, par- och radhus samt flerbostadshus, liksom industriutveckling på Sockertoppen och sanering av förorenad sågverkstomt i centrala Åtvidaberg.

Mellankommunala frågor omfattar arbetsmarknad, näringsliv och infrastruktur, där väg 35 och Tjustbanan prioriteras för både person- och godstrafik samt beredskap. Gemensamma satsningar på friluftsliv, vandringsleder och vattenråd mellan kommunerna ska värnas, och landsbygdsnoder i gränslandet som Ukna och Falerum är viktiga för bägge kommunernas utveckling. Vindkraft diskuteras i Västervik som tar ställning till riksintresseområden, medan Åtvidaberg använt veto mot projekt i Uknadalen. Gränsbyggsprojektet mellan Region Östergötland, Region Jönköping och Region Kalmar ska belysa flöden och samverkan över länsgränser. Samordning kring regionala utvecklingsstrategier, strukturbild och remissyttranden eftersträvas. Båda kommunerna ser vikten av att Tjustbanan underhålls långsiktigt samt att väg 35 upprustas.